

Zpráva z neplánované zahraniční služební cesty do Itálie

Účel cesty: Účast na mezinárodní konferenci „Franz Stephan von Lothringen und sein Kreis“

Trvání cesty: 24. – 27. 9. 2008

Zprávu podává: PhDr. Eva Gregorovičová
Odborná archivářka Národního archivu

Ředitelka Národního archivu: PhDr. Eva Drašarová, CSc.

Datum vyhotovení: 9. 10. 2008

Dne 24. září 2008 jsem autobusem odjela do Rakouska do Vídně, kde jsem se zúčastnila mezinárodní konference k 300. letému výročí narození císaře Františka Štěpána Lotrinského. Náklady na cestu a ubytování hradil pořadatel.

Na mezinárodní konferenci „Franz Stephan von Lothringen und sein Kreis“, kterou pořádala Österreichische Gesellschaft zur Erforschung des achtzehnten Jahrhunderts a která se konala v přednáškovém sále Přírodovědeckého muzea ve Vídni (Naturhistorisches Museum Wien) ve dnech 25. – 27. 9. 2008, jsem byla před třemi lety pozvána dr. Renate Zedinger, dlouholetou badatelkou Národního archivu, jež je světově uznávanou badatelkou zabývající se osobností císaře Františka Štěpána, abych představila písemnosti Rodinného archivu toskánských Habsburků uložené v Národním archivu. Této významné akce, která byla zahájena ve středu 24. 9. večer v bývalém paláci Františka Štěpána ve Wallnerstrasse 3 slavnostním uvítáním a prezentací právě vyšlé biografie „Franz Stephan von Lothringen (1708 – 1765)“ z pera dr. Zedingerové, se zúčastnilo svými vystoupeními 21 přednášejících z Belgie, Francie, Itálie, Slovenska, České republiky, Maďarska, Německa a hostitelské země (viz program v příl.). Hovořilo se a diskutovalo na různá témata týkající se přímo i nepřímo tohoto panovníka, jeho způsobu vlády, života, rodiny, zálib, správy statků, či archivních a historických pramenů k jeho životu a působení. Jednacímí řečmi byla němčina, francouzština a italština.

Vystoupila jsem v pátek 26. 9. 2008 odpoledne se svou půl hodiny trvající prezentací více než 59 slidů, v níž jsem v italském jazyce představila RAT a dokumenty vztahující se k nástupcům Františka Štěpána Lotrinského na toskánském trůně mezi léty 1766 – 1908. Přiblížila jsem i složité osudy toskánského rodinného archivu a věnovala jsem se paralelám, které lze nalézt v přírodovědných zájmech, zálibách a sbírkových aktivitách na jedné straně císaře Františka Štěpána a na druhé jeho potomka arcivévody Ludvíka Salvátora. Mimo jiné jsem upozornila na možnost komparace způsobu administrace panství, které měli ve své správě jak lotrinský panovník, tak jeho potomci toskánské sekundogenitury. Ale především jsem se věnovala rukopisům zpráv z inspekčních cest po Toskánsku bezprostředního nástupce Františka Štěpána na trůnu ve Florencii jeho syna Petra Leopolda (císaře Leopolda II.), v nichž jsou zachyceny doznívající vlivy a působení, byť zprostředkované přes fungování pověřené regentské rady výkonem správy velkovévodství ze strany císaře.

Všechny přednesené příspěvky měly vysokou vědeckou a informativní úroveň a přinášely řadu nových pohledů. Pro mě byly v mnohém obohacující a inspirující pro další studium pobočné linie habsbursko – lotrinského rodu vládoucí v Toskánsku víc jak jedno století. Navíc velkým přínosem bude určitě i sborník příspěvků, který vyjde příští rok.

Kromě vlastní konference nám pořadatelé v rámci programu umožnili navštívit i reprezentační prostory rezidence prezidenta Rakouské republiky v Hofburgu, v nichž jsou jako dekorace překrásné obrazy sestavené speciální florentskou technikou „pietre dure“, které si přivezl z Florencie právě František Štěpán. Dále jsme navštívili císařskou hrobku. Jinak byl program konference čistě pracovního charakteru. Konference byla ukončena v odpoledních hodinách v sobotu prezidentem Společnosti pro výzkum dějin 18. století prof. Schmallem, který vysoce hodnotil odbornou úroveň přednesených referátů a předvedených prezentací.

V diskusích a o přestávkách panoval čilý debatní ruch mezi všemi přítomnými. Mé vystoupení v jistém smyslu uspokojilo zvědavost zúčastněné badatelské veřejnosti po obsahu toskánského rodinného archivu, které tak dalo možnost zhodnotit nabízenou prezentaci toskánských písemností a vzít do úvahy využitelnost jeho bohatství při dalších směrech bádání.

Po ukončení konference jsem se nevracela zpět do Prahy, ale zůstala jsem ve Vídni studovat další dny v Haus -, Hof – und Staatsarchivu v rámci grantového projektu „Průvodce po fondech a sbírkách Rakouského státního archivu pro českého návštěvníka“.